

man troe, at det var aldeles nye Gjenstande, der laae for her, Gjenstande, som trængte i høi Grad til at undersøges, for at man kunde tage endogsaa en saadan aldeles foreløbig Beslutning. Men lader os see, hvad det er for Sager: En Examinationskommisjons nærmere Bestemmelse, — er dette Spørgsmaal ikke forhandlet tidt nok her i Salen? Har ikke dette Thing idetmindste to Gange vedtaget, at der skal gives en vis Sum til derfor at nedsette en Examinationskommission? Dette Punkt kan Ingen være overrasket ved at see komme frem her. Gaae vi saa over til et andet Spørgsmaal, som foreligger, nemlig om at indskrænke de offentlige Latinskolors Antal, — er dette da noget Nyt? Hvorofte har der ikke foreligget Forslag i saa Henseende, men hvorledes er det gaaet? Overgang man er kommen blot med det bestedne Forslag, om at nedlægge Metropolitan-skolen og derom har fremsat et særligt Lovforslag, er der reist et Namaskrig, derimod, som om man vilde Kunst og Videnskab tillivs. Enhver, der stemte for at lade en saadan Anstalt forsvinde, fordi der var Overflødighed af private Anstalter, der idetmindste ligesaa godt opfyldte det Hverv, der er Formaalet for den offentlige Skole, Enhver, der kunde tænke paa et saadant Lovforslags Fremme, er der som sagt her udstødt næsten et Anathema imod. Men Sagen er, mine Herrer, hyppigt forhandlet; der er ikke mindste Nyt i det, der her foreligger. Der er dog et Punkt, der er nyt; det er Forslaget om, at de latinske Skoler skulle indskrænkes til at være rene Sagskoler. Men selv dette Forslag er jo i Grunden ikke saa nyt; det er Noget, der har været forhandlet tidt nok paa andre Steder; men jeg vil indrømme, at jeg idetmindste ikke erindrer, at det specielt har været behandlet her, saa at man maaskee her kan sige, at det er et nyt Forslag. Men hvilken Forsigtighed have saa ikke Forslagsstillerne vist, navnlig med Hensyn til dette Forslag? Det er i den Paragræf, som derom er foreslaaet, sagt, at det Nærmere i saa Henseende skal ordnes ved Lov. Der er altsaa forbeholdt Thinget enhver Overveelse, som kan være nødvendig, angaaende det eneste Punkt, som her kan siges at være nyt. Det kan efter min Mening ikke være dette, som er

den egentlige Grund til den stærke Kamp i denne Sag, men det er efter min Overveelse derimod dette, at man her har for sig et Spørgsmaal, som vedrører den tidligere Statsorganisatie, som man endnu vil have fortsat derigjennem, uagtet det ikke passer mere til den Tingenes Tilstand, som nu er indtraadt. De latinske Skoler have været Embedsmændsskoler, og nu har man villet have, at dette skulde vedblive, at Staten fremdeles skulde give disse store Summer ud, for at faae Embedsmænd dannede. Nu siger jeg: vi kunne stille Sagen, som vi ville, komme med særligt Lovforslag, komme med Forespørgsel, komme med Beslutning i Thinget, overalt vil man finde den samme Modstand fra den samme Side angaaende Sagens Realitet. Man søger nu paa en nem Maade at stille sig af dermed ved at gaae ind paa de formelle Grunde, som dem, der skulle tale imod, at man nu fremmede Sagen. Jeg vil iøvrigt sige her, ligesom jeg sagde, dengang Sagen var til første Behandling, at jeg ønsker, at denne Lov skal blive færdig i denne Session, og jeg skal for mit Bedkommende gjøre dertil, hvad jeg kan; men jeg seer ikke, at Forslag, som de foreliggende, hvor man ikke har indskrænket sig til at stille et eneste Forslag, men endogsaa har vist, at man maaskee kunde lade sig nøie med noget Mindre end det, der nu anses saa stærkt over, idet man har stillet et subsidiairt Forslag, at saadanne Forslag skulde tilintetgjøre Saaet om, at denne Sag kan blive færdig, og jeg havde troet, at vi ikke heller nu skulde nedsette noget Udvalg. Jeg vilde have stemt derimod, men naar der er 36 Forslagsstillere, og der er en del Medlemmer, som have erklæret, at de ere blevne overraskede og ikke ere istand til at fatte en Beslutning endnu, saa vilde det være saameget mere ubeskedent at holde paa Sagens Fremme uden Udvalg overfor en saadan Erklæring. Jo mægtigere de 36 Forslagsstillere føle sig, desto mere maade de resignere overfor den Enkelte. Det var en anden Sag, dersom der kun var en enkelt Forslagsstiller, thi han kunde, idet han stod ene, føle, at han maatte gjøre sig til Martyr, at han maatte føre sin Sag igjennem og ikke burde vige. Men her er det ganske anderledes; her er der et heelt